

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Školní vzdělávací program pro
předškolní vzdělávání

1	Identifikační údaje o škole	3
1.1	Název ŠVP.....	3
1.2	Údaje o škole.....	3
1.3	Zřizovatel.....	3
1.4	Platnost dokumentu	4
2	Obecná charakteristika školy	5
2.1	Velikost školy.....	5
2.2	Lokalita školy.....	5
2.3	Charakter a specifika budovy.....	5
3	Podmínky vzdělávání.....	7
3.1	Věcné podmínky	7
3.2	Životospráva.....	7
3.3	Psychosociální podmínky	8
3.4	Organizace chodu.....	9
3.5	Řízení mateřské školy.....	10
3.6	Personální a pedagogické zajištění	14
3.7	Spoluúčast rodičů.....	16
3.8	Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.....	17
3.9	Podmínky vzdělávání dětí nadaných.....	18
3.10	Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let	19
4	Organizace vzdělávání.....	21
5	Charakteristika vzdělávacího programu	23
5.1	Zaměření školy	23
5.2	Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu	23
5.3	Metody a formy vzdělávání	23
5.4	Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných	25
5.5	Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let	26
5.6	Zajištění průběhu vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka	26
6	Vzdělávací obsah.....	27
6.1	Integrované bloky	27
6.1.1	Cesta do světa lidí	27
6.1.2	Cesta k tradicím a umění.....	39
6.1.3	Cesta přírodou	47
6.1.4	Cesta do pohádky.....	54
6.2	Popis zpracování třídního vzdělávacího programu	65
6.3	Dílčí projekty a programy.....	68
7	Systém evaluace.....	69

1 Identifikační údaje o škole

1.1 Název ŠVP

NÁZEV ŠVP: Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

MOTIVAČNÍ NÁZEV: Barevné cesty za poznáním

1.2 Údaje o škole

NÁZEV ŠKOLY: 63. mateřská škola Plzeň, Lábkova 30, příspěvková organizace

SÍDLO ŠKOLY:

Lábkova 30, Plzeň, 31800

KONTAKTY:

e-mail: KolarovaPa@ms63.plzen-edu.cz,

web: www.barevnaskolka.org

REDIZO: 600069435

IČO: 70941521

IZO: 600069435

STATUTARNÍ ZÁSTUPCE ŠKOLY: Bc. Pavla Kolářová

ZPRACOVATELÉ PROGRAMU: Bc. Pavla Kolářová, Bc. Veronika Jandová, Bc. Věra Fišerová, Bc. Lucie Šafková

1.3 Zřizovatel

NÁZEV ZŘIZOVATELE: Statutární město Plzeň - městský obvod Plzeň 3

ADRESA ZŘIZOVATELE:

Úřad městského obvodu Plzeň 3, Sady Pětatřicátníků 7, 9, 305 83 Plzeň

KONTAKTY:

místostarosta

Pavel Šrámek

e-mail: sramekpav@plzen.eu

tel.: 378 03 6401

referent MŠ

Bc. Mgr. Dlesk Pavel

telefon: 37 803 6563

e-mail: dlesk@plzen.eu

1.4 Platnost dokumentu

PLATNOST DOKUMENTU: Od 1. 2. 2023

VERZE ŠVP: 7

ČÍSLO JEDNACÍ: 63.MŠ/556/2022

DATUM PROJEDNÁNÍ V PEDAGOGICKÉ RADĚ: 24. 1. 2023

.....
ředitel školy

Bc. Pavla Kolářová

.....
Razítko školy

2 Obecná charakteristika školy

2.1 Velikost školy

Kapacita školy: 252

Počet tříd: 9-10

Počet pracovníků: 37

V případě potřeby a možnosti je stálý počet pracovníků doplňován o další pracovníky (např. chůvy, školní asistenty, apod.).

2.2 Lokalita školy

Lokalita školy:

Mateřské školy jsou postaveny uprostřed panelové zástavby, dochází sem děti ze sídliště Skvrňany, ale také ze vzdálenějších částí obvodu města.

2.3 Charakter a specifika budovy

Charakter a specifika budovy/budov:

Mateřská škola – pracoviště Lábkova

Mateřská škola je účelové zařízení o šesti třídách. Bezbariérová třída pro děti s upraveným vzdělávacím programem s názvem zelená třída je umístěna v samostatném přízemním pavilonu C. Ve stejném přízemním pavilonu D se nachází oranžová třída. V protilehlém jednopatrovém pavilonu A jsou třídy žlutá a červená. V sousedním patrovém pavilonu B jsou třídy fialová a modrá.

Každá třída má k dispozici vlastní šatnu, umývárnu a WC pro děti a šatnu s hygienickým zařízením pro pedagogy.

Pro mateřskou školu je připravována strava ve školní kuchyni, jídlo je servírováno ve třídách. V hospodářském pavilonu H je kromě školní kuchyně, skladu potravin a technického skladu také kancelář ředitele školy, kancelář vedoucí školní jídelny, interaktivní učebna se sídlem statutárního zástupce ředitele školy, pedagogickou a dětskou knihovnou, prádelna se sušárnou a mandlovnou.

Kolem komplexu pavilonů je oplocená školní zahrada, ve které mohou děti využívat pískoviště, přírodní herní prvky podporující obratnost a rozvíjející kondici. Na zahradě se také nachází různé velké travnaté plochy pro všestranné sportovní řízené i spontánní aktivity dětí a nový asfaltový

ovál určený pro jízdu na koloběžkách a tříkolkách. Zahrada je osázena okrasnými i užitkovými rostlinami - stromy a keři jehličnatými i listnatými. V atriu školy jsou záhony a bylinková spirála, které děti využívají k získávání pěstitelských zkušeností. Celá zahrada nabízí mnoho dalších možností k poznávacím činnostem a k experimentování. Zahrada nabízí také místa k odpočinku dětí. V horkých měsících pobyt venku zpříjemňují volně přístupná pítka.

Mateřská škola – pracoviště Karla Steinera

Mateřská škola je účelové zařízení se čtyřmi třídami. Dvě třídy jsou umístěny v pavilonu A, mají názvy oranžová a červená. V pavilonu B jsou umístěny další dvě třídy s názvy zelená a modrá. Každá třída má k dispozici vlastní šatnu, umývárnu a WC pro děti a šatnu s hygienickým zařízením pro pedagogy.

Pro mateřskou školu je připravována strava ve školní kuchyni. Ranní a odpolední svačiny jsou dětem podávány ve třídách. Obědy jsou pro zelenou a modrou třídu podávány také ve třídách, pro oranžovou a červenou třídu ve školní jídelně. Ta se nachází v hospodářském pavilonu. Kromě školní kuchyně a školní jídelny je zde dále sklad potravin, technický sklad, kancelář vedoucí učitelky a interaktivní učebna.

Kolem komplexu pavilonů je oplocená školní zahrada. Poskytuje dětem dostatek prostoru pro mnohostranné vyžití. Mohou jezdit na koloběžkách, odrážedlech a tříkolkách po asfaltových chodnicích, využívat mini dopravní hřiště, trávnickovou plochu pro sportování, přírodní herní prvky – hrazdy, žebříky a mašinku pro nejmenší. Další možností jsou hry a pracovní činnosti v pískovištích, pěstitelské činnosti a mnohé jiné poznávací aktivity v celém objektu školní zahrady. K odpočinku a posezení slouží velký zahradní altán.

Dopravní dostupnost školy:

Většina dětí bydlí v blízkém okolí školy. Z ostatních částí města je možné využít pozemní komunikaci, tramvaj číslo 2 (ze směru Světovar), autobus číslo 24 (ze směru Bory) a vlak (Praha-Domažlice).

3 Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné podmínky

3.2 Životospráva

- Příjem potravy je rozvržen tak, aby jednotlivá jídla byla podávána v intervalech nejdéle po třech hodinách.
- Strava je pestrá, vyvážená a plnohodnotná, odpovídající biologickým potřebám dětského organismu. Obsahuje ovoce a zeleninu, zejména v syrovém stavu, dostatek nízkotučných výrobků, libová masa, ryby, drůbež, luštěniny apod.
- Při úpravě stravy dodržují kuchařky předepsané hygienické a technologické postupy. Snahou je inovovat jídelníček ve prospěch nových trendů zdravé výživy. Dietní stravování řešíme v případě další potřeby individuálně.
- Děti mají zabezpečen pitný režim, nápoje jsou připraveny ve třídách a jsou k dispozici během celého provozu mateřské školy.
- Donáška a konzumace potravin se zvýšenou možností nákazy dětí je zakázána.
- Stravovacím návykům dětí napomáhá zejména:
  - dodržování osobní hygieny před jídlem
  - příprava kulturního prostředí u stolu
  - úprava podávaných jídel
  - klid a dostatek času ke stolování
  - nenucení dětí k jídlu, pouze slovní pobídka, možnost jídlo odmítnout
  - pozvolné vedení k ochutnávání nových potravin
  - spolupráce s rodiči, včetně ochutnávek na třídních schůzkách (zejména upravené pomazánky), nechat dítěti samostatnost při volbě konzumovaných potravin, vyjma zohledňování zdravotního stavu dítěte.
- Náš denní režim respektuje biorytmus, svojí pravidelností zajišťuje dětem jistotu, odbourává obavy z neznámého, pomáhá orientovat se bez větších problémů v běžném dni stráveném v mateřské škole. Denní režim je dostatečně flexibilní, aby umožňoval reagovat na potřeby dětí a aktuální situaci. Děti si dle své potřeby mohou během dne odpočinout v klidných koutcích tříd.
- Pobyt venku zařazujeme v režimu dne denně a to po dobu nejméně dvou hodin. Výjimkou jsou velmi sychravé, inverzní a deštivé dny, kdy se pobyt za mimořádně nepříznivých

klimatických podmínek nebo stavu ovzduší přiměřeně zkracuje nebo přímo nahrazuje pohybovými aktivitami v objektu mateřské školy. V teplejším období přenášíme řízené činnosti ven.

- Zahrada i interiér mateřské školy umožňují dětem dostatek volného pohybu.
- Délka odpoledního spánku nebo relaxace vychází z přirozených individuálních potřeb dítěte a jeho věku. Všem dětem zajišťujeme nezbytných 30 minut klidu na lůžku s možností usnout a dále spát. Pokud někdo nemá potřebu spát, účastní se dalších klidových aktivit.
- Důraz klademe na přirozený vzor pedagoga, který se sám chová podle zásad zdravého životního stylu.

Záměry:

- Zlepšovat organizaci pitného režimu dětí při pobytu na zahradě v MŠ Karla Steinera.
- Spolupracovat s rodiči v oblasti zdravého životního stylu a zdravé výživy.
- Maximálně využívat dobu a prostor pro pobyt venku, nepodceňovat přípravu.
- V MŠ Lábkova i v MŠ Karla Steinera zmlazování, údržbě i nové výsadbě zeleně. Zahrady vybavovat herními prvky, vytvářet pochy k samostatným hrám dětí, experimentování, vzdělávání.

3.3 Psychosociální podmínky

- Všichni zaměstnanci školy respektují individuální potřeby, možnosti a schopnosti dítěte, reagují na ně a napomáhají prožívání příjemných dnů v mateřské škole, aby se dítě cítilo spokojeně, jistě a bezpečně.
- Děti, i jejich rodiče, mají možnost se postupně adaptovat na prostředí a režim MŠ. Při zahájení docházky umožňujeme adaptaci na nové prostředí společně s rodičem, včetně zkráceného počátečního pobytu v mateřské škole. Respektujeme různou délku adaptačního období dítěte. Vyžadujeme úzkou spolupráci přítomného rodiče s učitelkami ve třídě. Rodič se stává součástí třídního společenství a aktivně se zapojuje do režimu dne.
- Všechny děti jsou rovnocenné, mají stejná práva, možnosti, ale také povinnosti.
- Děti a pedagogové dané třídy si společně, podle vlastních podmínek, stanoví konkrétní pravidla, která jsou nezbytná pro společný spokojený pobyt a soužití v mateřské škole.
- Péče o děti je podporující, sympatizující. Počítáme s aktivní spoluúčastí dětí při činnostech.
- Navozujeme nenásilnou respektující komunikaci, která je dětem příjemná a přímo vede k probouzení vzájemného vztahu důvěry a spolupráce.

- Naší snahou je jejich pozitivní naladění, zaměření na úspěch, na to, co děti umí a co zvládají.
- Využitím různých pomůcek, hraček, zástupných předmětů nebo rekvizit vyrobených dětmi pro účel dané hry nebo činnosti, podporujeme rozvoj tvořivého přístupu k činnostem i ke hře.
- Nepodporujeme nezdravé soutěžení mezi dětmi.
- Poměr spontánních a řízených činností, poznatků a praktických činností máme v denním programu vyvážený, a to včetně nadstandardních aktivit.
- Sledujeme aktivní účast dětí, jejich zájem, minimalizujeme učení předáváním hotových poznatků a slovních pouček.
- Podporujeme samostatné rozhodování dítěte a jeho vlastní zodpovědnost. Možnost volby mají děti především v centrech, kdy si mohou činnost samy zvolit a samostatně realizovat. Pedagog je pouze podporou a pozorovatelem.
- K dítěti přistupujeme jako k partnerovi. Naše chování je tolerantní, ohleduplné a zdvořilé. Pro dítě se tak pedagog stává důvěryhodnou a spolehlivou osobou.
- Učíme děti vzájemnému respektu, spolupráci, empatii a vedeme je ke zdravým a přátelským vztahům.

Záměry:

- Mapovat nové podmínky výchovy a vzdělávání se zvláštním zaměřením na děti vyrůstající ve volné rodinné výchově.
- Změna vzdělávacího přístupu s ohledem na individualizaci a diferenciaci v denní vzdělávací nabídce.

3.4 Organizace chodu

- Denní režim je sestaven tak, aby pedagogovi umožňoval reagovat na aktuální potřeby dětí. Děti mají během dne dostatek času na volnou hru a spontánní činnosti. Režim dne aktuálně popisujeme v Ročním plánu, který je tvořen každoročně jako příloha tohoto Školního vzdělávacího programu.
- Každý den jsou v programu zařazené zdravotně preventivní pohybové aktivity.
- Všichni pedagogové se po celou pracovní dobu plně věnují dětem, zajišťují jejich bezpečnost a vzdělávání.
- Pokud nemá dítě po nějaký čas chuť zapojit se do skupinové hry nebo činnosti, je brán ohled na jeho osobní potřebu klidu a soukromí.

- Spontánní a řízené činnosti jsou v rámci dne vyvážené s respektem k vývojovým předpokladům, specifickým potřebám, ve třídách s dětmi starších čtyř let doplňuje vzdělávací nabídku samostatná práce v centrech aktivit.
- Ve všech třídách mají děti možnost započaté drobnější hry a činnosti opustit, nechat je rozpracované a následně se k nim vrátit. Tuto možnost nelze zaměňovat s běžným úklidem hraček, které nejsou právě využívány. Výjimkou jsou větší stavby, např. z molitanových kostek nebo ze stavebnice, které by zabíraly značnou část prostoru herny a následně by zabraňovaly v dalších činnostech, ty bohužel děti po ukončení hry uklízet musí.
- Aktivitu, které pedagogové dětem nabízí, jsou připravovány tak, aby byly pro děti atraktivní, podnětné a neuváděly je do stresu. Pravidelně jsou zařazovány také pokusy a experimenty.
- Během dne jsou dětem nabízeny individuální, skupinové i frontální činnosti, včetně činností v centrech. Děti tak mají možnost pracovat samostatně nebo v různě velkých skupinách.
- Třídy svým prostorovým uspořádáním poskytují dětem soukromí při osobní hygieně i volných aktivitách.
- Pedagogové plánují v návaznosti na aktuální dění a potřeby dětí.
- Třídy jsou vybaveny dostatečným množstvím kvalitních pomůcek.
- Počty dětí jsou dodržovány dle vyhlášky č.14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů. Třídy jsou spojovány pouze v nutných případech.

Záměry:

- Vedení zákonných zástupců dětí k dodržování Školního řádu.
- Vedení zákonných zástupců předškolních dětí k dodržování povinného předškolního vzdělávání.
- Zaměřit se na bezpečnost provozu obou pracovišť.

3.5 Řízení mateřské školy

- Učitelky pracují v týmu, podílejí se na řízení školy. Vznášejí náměty, požadavky, přinášejí návrhy řešení, poskytují informace a zpětnou vazbu. Podílejí se na vyhodnocování podmínek mateřské školy. Ve svých oborech mají kompetence k sebeřízení, včetně zodpovědnosti za svěřenou oblast. Vyjadřují se k zásadním pedagogickým otázkám, například k přijetí dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami, spolupráce s asistentem pedagoga ve třídě, vlastní odborné vzdělávání apod., jejich argumenty jsou brány v potaz. Při vlastní pedagogické praxi volí témata, postupy a metody práce dle vlastního uvážení.

Příprava a realizace vzdělávací nabídky ve třídě je zcela v jejich pravomoci. Bližší zásady jsou uvedeny v Ročním plánu, který je přílohou toho Školního vzdělávacího programu.

- Vnitřní informační systém máme dostatečně vypracovaný. K předávání informací na úrovni vedení mateřských škol dochází při pravidelných poradách vedení škol, kterých se účastní ředitelka školy, statutární zástupce ředitelky školy a zástupce ředitelky pracoviště Karla Steinera, v případě potřeby vedoucí školní jídelny a obě školnice. Tito zástupci předávají potřebné organizační a metodické informace na svém pracovišti svým úsekům. Další formou jsou krátké porady s učitelkami z jednotlivých tříd. Probíhají přímo na pracovišti dané mateřské školy a většinou se týkají aktuálních organizačních záležitostí. Využíváme také informačních poznámek, které vždy obdrží ti, kterých se informace týká. Písemná obousměrná komunikace mezi ředitelstvím a odloučeným pracovištěm probíhá interní poštou - emailem nebo dvakrát týdně prostřednictvím školnice z pracoviště Karla Steinera.
- Snahou vedení školy je pozitivní motivace a podpora spolupráce mezi zaměstnanci, předávání informací z monitoringu a hospitací, příprava zapojení školy do nových výzev.
- Formami kontrol v pedagogické oblasti jsou zejména kontroly třídní dokumentace, třídních programů, monitoring v kteroukoliv provozní dobu, vstupy do tříd, rozhovory, hospitace včetně rozborů, fotodokumentace, sledování videonahrávek pořízených v běžných dnech ve třídách, sledování prací dětí a výzdoby tříd, autoevaluace pedagogů, plnění konkrétních úkolů apod. Jedenkrát ročně hodnotí ředitelka školy práci všech zaměstnanců. Způsob tohoto hodnocení značnou měrou počítá s aktivním přístupem hodnoceného zaměstnance a s jeho schopnostmi vnímat vlastní přednosti i nedostatky v práci. Ve škole máme nastavena kritéria kvality práce, která všichni znají a o která se vedení školy opírá při hodnocení zaměstnanců.
- Všichni pedagogové navzájem spolupracují, konzultují navzájem své poznatky. Využívají vzájemných návštěv a pozorování ve třídách svých kolegů.
- Rodiče aktivně spolupracují s pedagogy i s vedením školy - vznášejí své připomínky, náměty ohledně vzdělávání dětí, nabízejí pomoc při realizaci výletů, exkurzí apod.
- Pedagogové plánují svou práci na základě zpětné vazby z dříve realizovaných činností.
- Školní vzdělávací program vypracovává tým pedagogů pod vedením ředitele školy za možné účasti a přispění rodičů.
- Důležitou součástí vzdělávání jsou kontrolní a evaluační činnosti pedagogů a ředitele školy, které zahrnují všechny stránky chodu mateřské školy. Závěry evaluačních činností jsou podkladem pro další práci pedagogů.

Spolupráce se školskými institucemi

Základní školy, základní umělecké školy

V oblasti spolupráce se základními školami, zvláště s 15. základní školou Plzeň, Terezie Brzkové 33, Plzeň a s 33. Základní školou Plzeň, Terezie Brzkové 1024, Plzeň, podporujeme vzájemné konzultace, které probíhají při návštěvách pedagogů mateřské školy v základních školách. Seznamujeme se se vzdělávacími programy a způsobem výuky v partnerských základních školách. Informujeme o našich výchovných a vzdělávacích postupech, o přístupech k dětem, které do základní školy půjdou. Na druhé straně mapujeme adaptační úroveň a školní dovednosti dětí, které z naší mateřské školy odešly.

Přechod dětí z mateřské školy do základní školy bez stresu a adaptačních potíží zajišťujeme dvěma způsoby:

- Podporujeme různá setkání. Předškolní děti navštíví své budoucí třídy v základní škole, seznámí se s prostředím a s učitelkami, které je budou učit a navštíví také školní družinu, kde mnohé budou trávit odpolední čas po vyučování. Za pomoci starších školních dětí se všechny děti z mateřské školy účastní nejrůznějších sportovních nebo kulturních akcí.
- Náš vzdělávací program cíleně podporuje děti v získání potřebných schopností, dovedností, návyků i chuti dále se vzdělávat, získávat nové informace. Podporujeme pozitivní vstup dítěte do nové role žáka základní školy.

Pokud projeví rodiče zájem, informujeme je před zápisem do prvních tříd o vzdělávacích nabídkách našich nejbližších partnerských škol, k dispozici máme informační letáčky škol. Při vzdělávání mimořádně nadaných a talentovaných dětí podporujeme jejich další rozvoj, doporučujeme zápis do tříd základní školy se specifickým zaměřením pro talentované děti jak po pohybové, tak po estetické stránce. Pokud rodiče nemají o třídy s určitým zaměřením zájem, můžeme doporučit zápis dětí do některé z partnerských základních uměleckých škol, které nabízí široké spektrum zájmových uměleckých činností.

Dětský domov Domino

S tímto subjektem spolupracujeme od jeho vzniku. Na pracovišti Lábkova zajišťujeme výchovu a vzdělávání dětí z Dětského domova Domino, Vojanova 22, Plzeň. Velmi úzce spolupracujeme s vedením dětského domova, kmenovými vychovatelkami i dalším personálem. Konzultujeme potřeby a nezbytnou podporu dítěte, které se ocitlo v tomto zařízení. V rámci kooperativních vztahů navštěvujeme děti, které k nám právě dochází nebo docházely dříve, a to u příležitosti „Vánočního odpoledne v dětském domově“, při oslavě „Dne dětí“, při oslavách významných výročí pořádaných dětským domovem.

Speciálně-pedagogická centra, pedagogicko-psychologická poradna

Do třídy s upraveným vzdělávacím programem pravidelně dochází speciální pedagog Mgr. Šárka Smitková ze Speciálně-pedagogického centra pro vady řeči, Ke Špitálskému lesu 3, Plzeň. Kromě práce s dětmi s přiznanými podpůrnými opatřeními provádí screening komunikačních schopností vytipovaných dětí, doporučuje pedagogům způsob vedení logopedické prevence, v případě hlubších problémů doporučuje rodičům spolupráci s klinickým logopedem.

V případě potřeby psychologického nebo speciálně pedagogického vyšetření dětí se speciálními vzdělávacími potřebami nebo dětí mimořádně nadaných spolupracujeme s Pedagogicko-psychologickou poradnou, Částkova 78, Plzeň a Křesťanskou pedagogicko-psychologickou poradnou plzeň, Jiráskovo náměstí 814/30, Plzeň.

Dále spolupracujeme se Speciálně-pedagogickým centrem, Macháčkova 43, Plzeň, pečujícím o klienty se zdravotním postižením, s tělesným postižením, s více vadami a s poruchami v oblasti autistického spektra.

Speciálně-pedagogické centrum pro mentálně postižené při ZŠ Plzeň, Heyrovského 23, odloučené pracoviště Vejprnická 56, Plzeň.

Společně s uvedenými odborníky konzultujeme naše podmínky pro vzdělávání (prostorové, personální), za kterých jsme schopni zajistit přijatým dětem předškolní vzdělávání dle jejich potřeb a možností.

Spolupráce s dalšími odborníky

Spolupráce s pediatry, foniatry, neurology atp.

Jedná se o odbornou péči o děti ze třídy s upraveným vzdělávacím programem, ale také o děti, kterým mateřská škola navrhuje vyšetření pro odklad školní docházky nebo mající jiné problémy, které má rodič zájem řešit společně s mateřskou školou.

Spolupráce vedoucí k zajištění nadstandardních aktivit

- Sportovní klub Radbuza, Kozinova 3, Plzeň, zájemcům nabízíme předplavecký a plavecký výcvik předškoláků.
- ICE aréna Plzeň - Košutka, Studentská 117, Plzeň, zájemcům nabízíme kurzy bruslení předškoláků.
- Děti na startu - Český svaz aerobiku a fitness FISAF.cz, z.s., Ohradské náměstí 1628/7a, Stodůlky, Praha, zájemcům nabízíme zdarma pohybovou průpravu dětí od pěti let přímo v mateřské škole, trenéry jsou naši proškolení pedagogové.
- Nadace sportující mládeže - Podmostní 4, Plzeň, předškolákům zprostředkováváme testování pohybové zdatnosti dětí a jarní sportovní hry.

- Malá technická univerzita - 17. listopadu 51/1, Říčany, předškoláci se zúčastňují polytechnických programů hrazených mateřskou školou.
- Spolupracujeme s Obvodní knihovnou, Macháčkova 28, Plzeň, účastníme se nabízených akcí, pedagogové docházejí společně s dětmi prohlížet a půjčovat knihy, které přečtou v mateřské škole, realizujeme tak program na podporu předčtenářské gramotnosti.

Spolupráce se ZČU v Plzni Fakultou pedagogickou

Ve spolupráci s Katedrou pedagogiky a Střediskem pedagogické praxe poskytuje naše mateřská škola odborné vedení pedagogické praxe studentkám oboru Učitelství pro MŠ.

Oblast provozu, státní správy a samosprávy ve školství

Velmi úzce spolupracujeme se zřizovatelem MO Plzeň 3. Další spolupráce probíhá s Odborem školství, mládeže a tělovýchovy při Magistrátu města Plzně, s Odborem školství, mládeže a sportu při Krajském úřadu Plzeňského kraje a s Českou školní inspekcí.

Všechny výše uvedené instituce plně respektujeme a jednáme v souladu s odpovídajícími právními vztahy. Máme zájem na vstřícné a otevřené komunikaci. Naší snahou je upevňovat postavení mezi ostatními vzdělávacími institucemi ve městě Plzni.

Záměry:

- Využití hromadné emailové korespondence jako informačního kanálu směrem k učitelkám a k rodičům.
- Využití společného metodického online zásobníku.

3.6 Personální a pedagogické zajištění

- Všichni pedagogové mají předepsanou pedagogickou kvalifikaci nebo aktivně studují obor předškolní pedagogika, který povede k brzkému získání potřebné kvalifikace.
- Pedagogický sbor má jasně vymezená pravidla pro práci.
- Každý z našich zaměstnanců má jasně stanovené pracovní povinnosti a další povinnosti vycházející z delegování v rámci řízení mateřské školy.
- Pedagogové pravidelně sledují novinky v oblasti pracovně-právní, předškolní pedagogiky, psychologie, ekonomiky a stravování.
- Průběžně pořizujeme aktuální tituly do pedagogických knihoven obou pracovišť.
- Rozšíření poznatků umožňujeme formou samostudia učitelek i asistentek pedagoga, ale v souladu s provozními možnostmi školy.

- Většina učitelek absolvovala kurz logopedické prevence v mateřské škole.
- Většina učitelek umí pracovat a využívat interaktivní tabuli, ovládají PC techniku na uživatelské úrovni.
- Další vzdělávání pedagogů směřujeme k oblastem, které podpoří kvalitu práce učitelek a které přímo ovlivní osobní a osobnostní předpoklady, pedagogicko-psychologické kompetence, odbornost, užívané metody a formy při práci s dětmi.
- Při veškerých činnostech zajišťují pedagogové dětem adekvátní péči.
- Služby učitelů přímé pedagogické činnosti se překrývají minimálně dvě a půl hodiny, samozřejmě dle aktuálních možností a podmínek školy.
- Všichni zaměstnanci jednají a pracují dle zásad slušného chování a profesionální etiky, učitelky dále dle etického kodexu učitelky 63. mateřské školy Plzeň.
- Do třídy s upraveným vzdělávacím programem pravidelně dochází speciální pedagog Mgr. Šárka Smitková ze Speciálně-pedagogického centra v Plzni.
- V případě potřeby psychologického nebo speciálně pedagogického vyšetření dětí se speciálními vzdělávacími potřebami nebo dětí mimořádně nadaných spolupracujeme s Pedagogicko-psychologickou poradnou, Částkova 78, Plzeň a s Křesťanskou pedagogicko - psychologickou poradnou Plzeň, Jiráskovo náměstí 814/30, Plzeň.
- Dále spolupracujeme se Speciálně-pedagogickým centrem, Macháčkova 43, Plzeň, pečujícím o klienty se zdravotním postižením, s tělesným postižením, s více vadami a s poruchami v oblasti autistického spektra.
- Speciálně-pedagogické centrum pro mentálně postižené při ZŠ Plzeň, Heyrovského 23, odloučené pracoviště Vejprnická 56, Plzeň.
- Společně s uvedenými odborníky konzultujeme naše podmínky pro vzdělávání (prostorové, personální), za kterých jsme schopni zajistit přijatým dětem předškolní vzdělávání dle jejich potřeb a možností.
- Další spolupráce s pediatry, foniatry, neurology dle potřeby.

Záměry:

- Využívat asistenty logopedické prevence k rozvoji komunikačních schopností většiny dětí v mateřské škole.
- V rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků proškolení učitelky na asistenty pedagogické prevence.

- Zacílit další vzdělávání pedagogů podle aktuálních potřeb vyplývajících ze zpětné vazby všech zaměstnanců školy, rodičů dětí a případně dalších odborníků, jejich kontrolní činnost povede k připomínkám naší práce.

3.7 Spoluúčast rodičů

- Rodinná výchova je základem, na kterém škola při vzdělávání staví. Respektujeme její prvotní a nezastupitelnou roli. Nezasahujeme do života a soukromí rodiny, zachováváme diskretnost, se sdělenými informacemi zacházíme velmi citlivě. Pro společnou komunikaci hledáme schůdné cesty formou informačních systémů, individuálních rozhovorů nebo konzultací. Při spolupráci vycházíme ze zásady, že vstřícná komunikace posunuje pedagoga k bližšímu poznání výchovných stylů rodin a vede k seznámení s požadavky rodičů na vzdělávání v mateřské škole.
- Pedagogové sledují individuální potřeby dětí a snaží se tím porozumět výchovnému či odlišnému kulturnímu stylu rodinné výchovy.

Informační systém směřující k rodičům organizuje škola rovněž několika způsoby:

- Tabule a nástěnky v šatnách dětí pravidelně informují o činnostech školy, o aktuálních tématech daného období.
- Výstavkami dětských prací a výkresů i fotografií dětí v prostorách školy.
- Informacemi na webových stránkách školy.
- Otevřenými třídami, vycházející ze zájmu rodičů mohou rodiče po předběžné domluvě s pedagogy vstupovat do tříd a účastnit se různých programů. Podmínkou je dobrý zdravotní stav, myšleno nepřítomnost infekčního onemocnění a schopnost dítěte přítomného rodiče zachovat přiměřeně korektní jednání v kolektivu ostatních a naprosté zapojení rodiče do aktivit ve třídě.
- O individuálních pokrocích v rozvoji i učení dítěte pedagogové informují rodiče společnými setkáními, schůzkami a nahlížením do portfolií dětí. Dále se domlouvají o společném postupu při výchově a vzdělávání dítěte.
- Všichni zaměstnanci školy jednají s rodiči ohleduplně a citlivě. Respektují soukromí rodiny a jsou diskretní v rámci interních záležitostí rodiny.

Zajímáme se o názory a postřehy rodičů při osobních setkáních. Inspirujeme se jejich připomínkami a ohlasy. Odpovědně vše zařazujeme do další činnosti školy tak, aby docházelo k oboustranné spokojenosti.

V případě výrazného nadání nebo vzdělávacích problémů dítěte jsou pedagogové schopni poskytnout rodičům poradenský servis několika způsoby:

- Formou odborných pedagogických konzultací.
- Pro srovnání a lepší orientaci v problému je umožněno rodičům pozorovat vlastní dítě při společné činnosti a hře s ostatními dětmi ve třídě.
- Zapůjčením odborné literatury nebo časopisů, zabývajících se jejich konkrétním problémem.
- Zprostředkováním kontaktu s dalšími odborníky (psycholog, foniatr, logoped).

Záměry:

- Využití nabídek, možností a aktivity ochotných rodičů při realizaci vzdělávací nabídky v rámci jednotlivých tříd nebo při pořádání celoškolských akcí.

3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

- Mateřská škola poskytuje bezpečné prostředí pro potřeby dětí se speciálními vzdělávacími potřebami. Třída s upraveným vzdělávacím programem disponuje bezbariérovým přístupem, zvýšeným bezpečnostním dohledem a sníženým počtem dětí ve třídě. V prostorách této třídy je zabezpečena možnost bezpečného pohybu a orientace dítěte.
- Jednotlivé třídy disponují běžnými technickými, didaktickými a kompenzačními pomůckami. Dle potřeb jednotlivých dětí se SVP jsou pomůcky průběžně a individuálně doplňovány.
- Ve spolupráci s odbornými pracovišti poskytujeme kvalitní speciálně pedagogickou péči.
- Mateřská škola spolupracuje se speciálním pedagogem Mgr. Šárkou Smitkovou, s Pedagogicko-psychologickou poradnou, Částkova 78, Plzeň, se Speciálně-pedagogickým centrem, Macháčkova 43, Plzeň, se Speciálně-pedagogickým centrem pro mentálně postižené při ZŠ Plzeň, Heyrovského 23, odloučeným pracovištěm Vejprnická 56, Plzeň, další spolupráci zajišťují dle potřeby pediatři, foniatři, neurologové.
- Mateřská škola velmi úzce spolupracuje se zákonnými zástupci dětí se SVP.

- V případě přítomnosti dítěte se SVP ve třídě je dle přiznaného stupně podpory snížen celkový počet dětí v souladu s aktuálními právními předpisy.
- Podle stupně přiznané podpory dítěte je ve třídě přítomen asistent pedagoga, který s dítětem pracuje a snaží se jej dle doporučení poradenského zařízení rozvíjet.
- Vzdělávání dětí se SVP probíhá ve vhodném komunikačním systému - rodič, škola, poradenské zařízení.

3.9 Podmínky vzdělávání dětí nadaných

- Mateřská škola se soustavně zaměřuje na vybavení tříd nadstandardními pomůckami a hračkami vhodnými pro rozvoj všech vzdělávacích oblastí. Pomůcky pečlivě vybíráme, dbáme, aby byly pro děti zajímavé, funkční a dostupné. Při výběru se zaměřujeme na originalitu a kvalitu.
- Díky práci v centrech, která jsou zaměřena na rozvoj jednotlivých inteligencí (teorie mnohočetné inteligence podle H. Gardnera), mají děti možnost rozvíjet učitou oblast, pro níž mají nadání.
- Mateřská škola disponuje velkým množstvím pomůcek, které rozvíjejí kognitivní schopnosti dětí - velmi dobře vybavenou knihovnou dětskou literaturou, encyklopediemi a dalšími tituly. Dále pak interaktivními tabulemi na obou pracovištích, na nichž mohou děti s pedagogy využívat širokou nabídku tématicky zaměřených programů. Nevyužité prostory školy, pod schodišti patrových pavilonů mateřské školy, byly přebudovány na tzv. přírodní učebny, vhodné k objevování a experimentování.
- Při vzdělávání dětí v naší mateřské škole vytváříme v rámci integrovaných celků a jejich částí podmínky, které stimulují vzdělávací potenciál všech dětí v různých oblastech. S ohledem na individuální možnosti dětí jsou jim v rámci pestré nabídky aktivit předkládány činnosti, které umožňují tento potenciál projevit a v co největší míře využít. Nečekáme na potvrzení a identifikaci nadání, podporujeme všechny projevy a známky nadání. Dítěti, které projevuje známky nadání, věnujeme zvýšenou pozornost zaměřenou na to, aby se projevy nadání v rozmanitých oblastech činností smysluplně uplatnily a s ohledem na individuální možnosti dětí byly dále rozvíjeny.
- Činnosti v centrech jsou diferenciovány do různých úrovní - od jednoduchých až po náročné, vhodné pro nadané děti v dané oblasti. I v době spontánních aktivit si nadané děti mají možnost plnit úkoly či vybírat činnosti hodné jejich zájmu.

- Snažíme se poskytovat pedagogům vzdělávání v oblasti práce s nadanými dětmi prostřednictvím vhodně vybraných školení. Dále také průběžně obohacujeme školní knihovnu o tituly zaměřené na vzdělávání nadaných dětí.
- Pedagogové podporují děti v jejich zvědavosti a objevování, vybírají vhodné úkoly vedoucí k tvořivosti a nalézání vlastního řešení. Kládou důraz na originalitu a zajímavost úkolů.
- Pokud se z naší strany potvrdí mimořádné nadání dítěte v jedné nebo více oblastech vzdělávání, doporučíme rodičům vyšetření v Pedagogicko-psychologické poradně v Plzni. Pokud je mimořádné nadání identifikováno a doporučeno vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu, postupujeme tak za úzké spolupráce s rodiči dítěte a PPP.

Záměry:

- Podpora pedagogů v absolvování vhodných školení a dalšího vzdělávání zaměřeného na vzdělávání nadaných dětí.
- Sledování nových trendů na trhu, a pořizování nových didaktických pomůcek.

3.10 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

- V roce 2017 naše škola zřídila třídu pro vzdělávání dětí ve věku od dvou do tří let. Třída je homogenní a nachází se na pracovišti Lábkova 30. V oblasti věcných (materiálních) podmínek zvažujeme vhodnost některých stávajících hraček, didaktických pomůcek a vybavení pro děti ve věku od 2 do 3 let.
- Prostory této třídy jsou zcela přizpůsobené této věkové kategorii - vhodně zvolený nábytek s otevřenými regály na hračky v dosahu dětí, dostatečně zabezpečené skříňky k ukládání pomůcek. Bezpečí ohrožující předměty jsou dětem zcela nepřístupné a zabezpečené. Prostředí třídy je příjemné, podnětné a vhodné pro nejmenší děti. Pedagogové dětem nastavují srozumitelná a jasná pravidla pro bezpečnost pohybu i používání hraček a pomůcek.
- Prostředí upravujeme tak, aby poskytovalo dostatečný prostor pro volný pohyb i hru dětí a zároveň bezpečí a klid pro odpočinek v průběhu celého dne.
- Stávající hygienické předpisy pro vzdělávání dětí ve věku od 2 do 3 let obsahuje vyhláška č. 410/2005 Sb., o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých, ve znění pozdějších předpisů. V souladu s ní vybavíme umývárnu přebalovacím místem a krytým nášlapným odpadkovým košem, pokud bude přijato dítě s potřebou plen při denním pobytu v mateřské škole. Stejně tak podle

potřeby nabídneme pro zajištění osobní hygieny dítěte nočník, včetně nezbytného zajištění jeho adekvátního vymývání a dezinfekce.

- Vybavení šatny dětí odpovídá antropometrickým požadavkům, děti mají k dispozici dostatek úložného prostoru na náhradní oblečení a hygienické potřeby.
- V oblasti životosprávy zohledňujeme denní režim s ohledem na individuální potřebu aktivity, odpočinku nebo spánku dítěte. Při přijetí dítěte do mateřské školy stanoví ředitelka mateřské školy po dohodě s rodiči dítěte způsob a rozsah stravování dítěte, a to tak, aby se dítě, je-li v době podávání jídla přítomno v mateřské škole, stravovalo vždy. Množství poskytované stravy přizpůsobujeme podle individuální potřeby.
- Z hlediska organizačního zajištění chodu umožníme dětem individuálně přizpůsobený adaptační režim, dostatek času na veškeré aktivity včetně převlékání a stravování.
- Pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty je dítěti umožněno donést si do třídy svou oblíbenou hračku nebo předmět připomínající rodinu.
- Využíváme maximální výše úvazků učitelek tak, aby bylo možné co největší souběžné působení učitelek v rámci kmenové třídy mateřské školy v organizačně náročnějších částech dne, to umožňuje snadnou realizaci individuálních činností dle potřeb a volby dětí.
- Pedagogové přistupují k dětem individuálně, pozitivně, laskavým způsobem, zároveň důsledně s důrazem na dodržování pravidel. Snaží se také vnímat výchovný styl rodiny a lépe tak porozumět individuálním potřebám dítěte.
- Pedagogové respektují soukromí rodiny, jednají s rodiči i s dítětem ohleduplně, s informacemi zacházejí diskrétně, volí vhodnou komunikaci. Spolupráce rodiny a pedagogů je v této třídě velice úzká. Mateřská škola pořádá nadstandardní akce pro děti s rodiči, díky nimž se mezi rodinou a pedagogy utvářejí pevnější a důvěrnější vazby.

4 Organizace vzdělávání

Druh provozu školy: Celodenní

Počet tříd včetně bližší charakteristiky:

Mateřská škola pracoviště Lábkova

Na tomto pracovišti je v provozu šest tříd. Čtyři třídy jsou heterogenní - červená, zelená, fialová a modrá, dvě třídy jsou homogenní - oranžová a žlutá. Třídy červená, žlutá, fialová a modrá mohou být naplněny do kapacity 27 dětí. Oranžová třída pro nejmenší děti má kapacitu 23 dětí. Zelená třída s upraveným vzdělávacím programem zpravidla mívá 12 dětí.

Mateřská škola pracoviště Karla Steinera

Pracoviště Karla Steinera disponuje čtyřmi třídami, v provozu jsou většinou dlouhodobě tři. Všechny třídy mají kapacitu 27 dětí.

Ve všech třídách naší mateřské školy jsou uplatňovány běžné metody a formy práce v souladu s RVP PV, třídy jsou bez zaměření. Ve vybraných třídách obou pracovišť, které navštěvují děti starší čtyř let, nabízíme dětem práci v centrech.

Pravidla pro zařazování do jednotlivých tříd:

Mateřská škola pracoviště Lábkova

Děti od dvou let jsou umístěny v oranžové třídě. Děti od tří let jsou umístěny ve žluté třídě. Děti od čtyř let jsou umístěny v ostatních třídách, kde zůstávají až do doby odchodu z mateřské školy. Ohled klademe na požadavky rodičů a jejich dětí na umístění sourozenců nebo kamarádů do některé ze tříd pro starší děti.

Zelená třída s upraveným vzdělávacím programem přijímá děti zpravidla od čtyř do šesti až sedmi let. Pro zařazení do třídy je určující odborný posudek. Tuto třídu navštěvují děti po dobu potřeby aktivní řečové podpory. Pokud jsou na základě odborného posudku zjištěny vyhovující komunikační schopnosti dítěte ještě v průběhu jeho docházky do mateřské školy, přechází do některé z běžných tříd ve škole.

Mateřská škola pracoviště Karla Steinera

Děti tříleté jsou umístěné ve třídě zelené. Děti od čtyř let jsou umístěny do ostatních tříd, kde zůstávají po celou dobu docházky do mateřské školy. Ohled klademe na požadavky rodičů a jejich dětí, umístění sourozenců, kamarádů do společné třídy.

Činnosti se souběžným působením dvou učitelů ve třídě:

Ve třídách je zajištěno překrývání pedagogů po dobu řízených činností a pobytu venku.

Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy:

Předškolní vzdělávání se organizuje pro děti ve věku od 2 do zpravidla 6 let. Dítě mladší 3 let nemá na přijetí do mateřské školy právní nárok.

Do mateřské školy zřízené obcí nebo svazkem obcí se přednostně přijímají děti, které před začátkem školního roku dosáhnou nejméně třetího roku věku, pokud mají místo trvalého pobytu, v případě cizinců místo pobytu, v příslušném školském obvodu nebo jsou umístěné v tomto obvodu v dětském domově, a to do výše povoleného počtu dětí uvedeného ve školském rejstříku.

Děti mladší 3let jsou přijímány v případě volné kapacity mateřské školy a současně připravenosti dítěte pro samostatný pobyt v mateřské škole.

5 Charakteristika vzdělávacího programu

5.1 Zaměření školy

Opíráme se o soudobé poznatky vývojové psychologie a předškolní pedagogiky. Vycházíme z modelu osobnostního, individualizovaného přístupu, celostního a prožitkového učení. Podporujeme rozvoj environmentálního vzdělávání dětí.

5.2 Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

1. Rozvoj a kultivace etického i estetického vnímání, cítění a prožívání.
2. Rozvoj schopností, dovedností, vědomostí a návyků přiměřených vývojové a individuální úrovni dětí předškolního věku.
3. Podpora zdravého způsobu života od nejtělejšího věku.

5.3 Metody a formy vzdělávání

Formy vzdělávání:

ŘÍZENÉ ČINNOSTI

Forma frontální, skupinová, individuální – dítě vykonává činnost, která je mu nabízena.

Obsah ranní kruh, rituály (pozdrav, písnička apod.), popřát kamarádovi, kalendář počasí, společné cvičení (zdravotní cviky), logopedická chvilka, podávání informací, co je na dnešní den plánováno, případně jaké aktivity děti čekají. Následuje motivační práce s nabízeným příběhem metodou prožitkového učení, jehož podstatou je přístup dítěte k činnosti s vnitřním zaujetím pro tuto činnost, sdílení, radost, spontaneita.

SAMOSTATNÉ ČINNOSTI

Spontánní činnosti – hra z vlastní potřeby na základě vlastních motivů a zájmů, dětská hra představuje základní strategii individualizace v MŠ

Nepřímo řízené činnosti – učitelkou připravená nabídka, kterou dítě vykonává samostatně bez jejího vedení, pokud o to dítě nepožádá. Učitelka promyšleně připravuje úkoly, které navazují na řízenou dopolední činnost a přímo se vztahují k právě probíhající tematické části (projektu). Nabídka obsahuje úkoly rozvíjející různé typy inteligencí, viz příloha „Mnohačetné inteligence Howarda Gardnera“. Jednotlivá centra aktivit jsou přímo zaměřená na rozvoj dané inteligence, každé z nich má svoje stabilní místo ve třídě. Podle potřeby je možné některé z inteligencí smysluplně spojovat

do jednoho centra. Děti pracují v centrech aktivit podle pravidla třídy zajišťující podmínku – každé dítě má právo vybrat si podle vlastního zájmu některé z nabízených center, má právo na opakovanou návštěvu centra během jednoho týdne, projde všemi nabídnutými centry.

V době cca 15 minut pracuje v každém centru aktivity skupina dětí na jiném úkolu, tzn., že se v centrech aktivit paralelně odehrávají různé činnosti ve stejnou dobu. Děti jsou vyzvány k činnostem formou jednoduchých srozumitelných instrukcí, které navíc obsahují informaci, zda čeká skupinu kooperativní skupinová činnost nebo individuální práce jednotlivců tzv. vedle sebe. Ve druhém případě má dítě ve skupině právo stát se pozorovatelem nebo požádat o pomoc kamaráda nebo učitelku (ta s dítětem po nezbytně nutnou dobu individuálně pracuje). Centra mohou nabízet kromě základních úkolů ještě úkoly nadstavbové, v třídní knize zaznamenané 1) základní úkol, 2) první nadstavba, případně 3) druhá nadstavba, které děti mohou, ale nemusí splnit (diferenciace podle schopností dítěte). Postupně by se mělo vžít pravidlo, že realizace je na dětech, děti pracují samostatně, učitelka ustupuje do role pozorovatele (jedná se o významný diagnostický nástroj). Vliv na kvalitu tohoto typu činností má učitelka díky předchozímu zajištění podmínek, tj. dostatek pomůcek, materiálů, různorodost, časový prostor pro samostatné činnosti, možnost uplatnit vlastní potřeby a iniciativu. Po zakončení před pobytem venku dítě hodnotí svoji práci – dařilo se/nedařilo se, lehké/těžké a proč. Důležité je, aby dítě reflektovalo svoji práci komplexně, včetně postupu zvoleného řešení, ne pouze výsledky práce. Na hodnocení práce se podílí také učitelka.

Metody vzdělávání:

Nejčastěji zařazujeme soubory metod, shrnuté do pojmu hra, v případě integrovaných celků se může jednat o hru řízenou pedagogem, dále hru s pravidly, konstruktivní, dramatickou, didaktickou, pohybovou, námětovou nebo společenskou. Pro učení v předškolním věku je kromě základních druhů her má velmi významné uplatnění hra kooperativní, kterou často vybíráme pro splnění společného, všemi žádoucího cíle. Dalšími metodami jsou hry simulační, kdy si hrajeme jako, situační, kdy hrou řešíme problém v navozené situaci, inscenační, kdy si hrajeme dle předlohy smyšlených příběhů, klasických příběhů a pohádek, básniček nebo říkadel. Tyto hry je vhodné předkládat metodou tvořivých dramatických činností nebo dramatizací. Jmenované druhy her nabízené dle potřeby v individuální, skupinové nebo frontální formě, vždy však v individualizovaném přístupu, tj. s ohledem na osobní schopnosti dítěte. Tak jsme schopni zajistit učení dítěte na základě prožitků a získaných zkušeností, formou, která mu bude plně vyhovovat. Spojení vhodných metod a forem práce vedou k žádoucímu specifickému učení v mateřské škole, tj. k prožitkovému učení.

5.4 Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení PLPP:

- Tvorbu, realizaci a vyhodnocování plánu pedagogické podpory pro dítě se speciálními vzdělávacími potřebami provádí kmenové učitelky ve spolupráci s ředitelkou školy, v případě potřeby za spolupráce dalších učitelek naší mateřské školy nebo externích odborníků.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení IVP:

- Následnou tvorbu, realizaci a vyhodnocování individuálního vzdělávacího plánu pro dítě se speciálními vzdělávacími potřebami provádí kmenové učitelky ve spolupráci s ředitelkou školy, v případě potřeby za spolupráce dalších učitelek naší mateřské školy.

Pravidla pro zapojení další subjektů:

- Do systému vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami zapojujeme, po konzultaci a následném souhlasu rodičů, další subjekty, pokud vyhodnotíme plán pedagogické podpory a v jeho závěru uvádíme nezbytnost dalšího odborného psychologického, speciálně-pedagogického vyšetření ve školském poradenském zařízení, případně souběžného dalšího nezbytného vyšetření zdravotního stavu dítěte.

Zodpovědné osoby:

Speciální pedagog Mgr. Šárka Smitková

Přehled předmětů speciálně pedagogické péče:

- Logopedická intervence pro děti se závažnými poruchami řeči.
- Vzdělávání dítěte cizince.
- Vzdělávání dítěte s ADD.
- Vzdělávání dítěte s ADHD.
- Vzdělávání dítěte s autismem.

5.5 Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let

- Zajišťujeme kvalitní podmínky a průběh vzdělávání dětí ve věku od 2 do 3 let v oranžové třídě na pracovišti Lábkova 30. Přijímáme opatření týkající se zajištění bezpečnostních, hygienických, prostorových i materiálních podmínek, včetně přizpůsobení organizace vzdělávání. Opatření jsou obsažené v tomto Školním vzdělávacím programu a rovněž se promítají do obsahů některých vnitřních předpisů.

5.6 Zajištění průběhu vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

- Cílem poskytované jazykové přípravy děti s nedostatečnou znalostí českého jazyka je, aby při přechodu na základní školu měly takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které jim umožní se zapojit do výuky v základní škole a dosáhnout školního úspěchu.
- Pedagogové mateřské školy poskytují dětem-cizincům a dětem, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí potřebnou podporu při osvojování českého jazyka již od jejich nástupu do mateřské školy.
- Při práci s celou třídou, ve které se vzdělávají i děti, které se český jazyk učí jako druhý jazyk, pedagogové uzpůsobují didaktické postupy a děti cíleně podporují v osvojování českého jazyka.
- V souladu s platnou právní úpravou v situaci, kdy v mateřské škole, budou alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání, bude zřízena skupina nebo skupiny pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání. Dětem v povinném předškolním vzdělávání (předškoláci) je poskytována jazyková příprava v celkovém trvání jedné hodiny týdně, tato hodina je rozdělena do dvou nebo více bloků v průběhu týdne.
- Na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory mohou být zařazeny do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy.

6 Vzdělávací obsah

6.1 Integrované bloky

6.1.1 Cesta do světa lidí

Název integrovaného bloku	Cesta do světa lidí
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Tato cesta je zaměřena na postupné poznávání světa lidí. Děti se v rámci tohoto bloku seznamují s prostředím třídy a mateřské školy, vytvářejí pravidla společného soužití a učí se žít spolu jako kamarádi. Učí se spolupracovat, podřídit se a žít ve společenství ostatních. Uvědomují si své místo ve světě lidí, v rodině. Seznamují se s pojmem domov ve smyslu rodiny, ale i místa, kde žijí. Poznávají své město i zemi a vytvářejí si k nim vztah. IB jde postupně dále, seznamuje děti s jinými zeměmi, národy a jejich kulturou. Svět lidí znamená i svět práce. Děti se seznamují s různými profesemi a povoláními. V rámci IB děti poznávají techniku a to jak lidem může pomáhat. Poznávají, co znamená něco vědět, zkoumat svět kolem nás, vyřešit nějaký problém a mít radost z nově objeveného a poznatého.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	<ul style="list-style-type: none"> • o životě ve školce • o společenských vztazích • o rodině • o místě, kde žijí - domov, Plzeň, ČR • o cizích zemích, jiných národech a jejich kultuře, o světě • o světě práce, povoláních • o vědě a technice • o čase - dny v týdnu, uspořádání dne

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej	získání relativní citové samostatnosti	prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		<p>chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)</p> <p>uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí</p> <p>uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)</p> <p>ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování</p> <p>rozhodovat o svých činnostech</p> <p>uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je</p> <p>odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory</p>
<p>komunikuje v běžných situacích bez zábrán a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou</p>	<p>rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních</p> <p>rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu</p>	<p>porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých</p> <p>přirozeně a bez zábrán komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství</p> <p>porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad</p> <p>formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat</p> <p>domluvit se slovy i gesty, improvizovat</p> <p>vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)</p> <p>vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	<p>poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí</p>	<p>porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých</p> <p>dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla</p> <p>respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti</p>
	<p>rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)</p>	<p>projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon</p> <p>chápat slovní vtip a humor</p> <p>sledovat a vyprávět příběh, pohádku</p> <p>učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)</p> <p>porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)</p> <p>domluvit se slovy i gesty, improvizovat</p> <p>správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči</p>
<p>se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy</p>	<p>rozvoj kooperativních dovedností</p> <p>rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny</p>	<p>spolupracovat s ostatními</p> <p>utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)</p> <p>adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu,</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
		pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
		dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
	rozvoj schopnosti sebeovládání	chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
		ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
	začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti	
	uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)	
	vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)	

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		<p>respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.</p> <p>spolupracovat s ostatními</p> <p>uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je</p> <p>být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem</p>
<p>zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti</p>	<p>osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)</p> <p>rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie</p>	<p>poznat napsané své jméno</p> <p>poznat některá písmena a číslice, popř. slova</p> <p>rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci</p> <p>vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim</p> <p>chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)</p> <p>vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího)</p> <p>sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		<p>vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách</p> <p>vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)</p> <p>naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit</p> <p>zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)</p> <p>záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost</p> <p>naučit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)</p>
<p>odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých</p>	<p>poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)</p>	<p>uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou</p> <p>uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucitění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí</p> <p>uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)</p> <p>uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
<p>se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění</p>	<p>vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení</p>	<p>řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“ vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení</p>
	<p>posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)</p>	<p>vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo) těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním prožívat radost ze zvládnutého a poznávaného přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat</p>
<p>se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu</p>	<p>získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci</p>	<p>uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.) chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě) odmítnout komunikaci, která je mu nepřijemná</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)
	rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit	vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)
	zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)	zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)
	vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim	rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
	zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)	přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
	rozhodovat o svých činnostech	

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		<p>vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu</p> <p>koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou</p> <p>zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)</p> <p>zachovávat správné držení těla</p>
<p>ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku</p>	<p>vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností</p> <p>poznávání jiných kultur</p>	<p>vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)</p> <p>chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené</p> <p>mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte</p>
<p>chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování</p>	<p>ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými</p>	<p>uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		<p>chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)</p> <p>bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.</p> <p>uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je</p> <p>odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná</p> <p>vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.</p> <p>mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)</p>
	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	<p>dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair</p> <p>vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)</p> <p>respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.</p> <p>uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je</p>
	rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat	těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy	
		<p>být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem</p> <p>prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)</p> <p>uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí</p> <p>prožívat radost ze zvládnutého a poznaného</p>	
	posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	<p>chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí</p> <p>začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti</p> <p>vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)</p> <p>respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.</p> <p>být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem</p>	
	spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat	seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
<p>si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu</p>	<p>osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem</p>	<p>situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)</p>
		<p>uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)</p>
		<p>dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair</p>
		<p>vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)</p>
		<p>bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.</p>
		<p>vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)</p>
		<p>respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.</p>
		<p>spolupracovat s ostatními chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
		navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
		vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
		odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
		vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)

6.1.2 Cesta k tradicím a umění

Název integrovaného bloku	Cesta k tradicím a umění
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Tato cesta je zaměřena na postupné poznávání tradic a umění. Děti se v průběhu roku seznamují s tradicemi a oslavami významných svátků a období. Integrovaný blok je možno využít pro přiblížení a oslavu posvícení, Adventu a Vánoc, Tří králů, masopustu, vynášení Zimy, Velikonoc, Máje, svátku matek či dne dětí. Téma souvisí i s lidovým uměním a řemesly s kterými se v rámci těchto slavností a tradic můžeme setkávat například v podobě trhů. Vede k elementárnímu poznání kultury naší společnosti a jejím hodnotám.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	<ul style="list-style-type: none"> • o tradicích v průběhu roku • o umění • o kultuře • o řemeslech

Název integrovaného bloku	Cesta k tradicím a umění
	<ul style="list-style-type: none"> o hodnotách o pranostikách a příslovích

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem	posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	<p>chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé</p> <p>zorganizovat hru</p> <p>rozhodovat o svých činnostech</p>
se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)	rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit	<p>vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)</p> <p>porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad</p> <p>těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním</p> <p>uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí</p> <p>naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit</p> <p>vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimati si (nového, změněného, chybějícího)</p> <p>projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon</p> <p>popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
	vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)	
	ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem	
	zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)	
	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)
	zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)	
	zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)	
vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních,		

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
<p>se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci</p>		<p>pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim</p>
	<p>rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních</p>	<p>porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých</p>
	<p>osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)</p>	<p>chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)</p>
		<p>poznat některá písmena a číslice, popř. slova</p>
		<p>rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci</p>
	<p>osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)</p>	<p>vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)</p>
		<p>projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon</p>
	<p>poznat napsané své jméno</p>	
	<p>sledovat očima zleva doprava</p>	
	<p>sledovat a vyprávět příběh, pohádku</p>	
	<p>naučit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)</p>	
<p>rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu</p>		<p>domluvit se slovy i gesty, improvizovat</p>
		<p>správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo	seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije	mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)
	vytváření pozitivního vztahu k intelektuální činností a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení	vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení
	posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
	vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách	porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.) uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	<p>posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)</p>	<p>být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování</p> <p>vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)</p> <p>začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti</p> <p>pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat</p> <p>uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je</p> <p>navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho</p>
<p>má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých</p>	<p>osvojení si věku přiměřených praktických dovedností</p>	<p>zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.</p> <p>chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase</p> <p>zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami</p> <p>zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek,</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.) zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.) ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím	rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých domluvit se slovy i gesty, improvizovat správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřené aktuálnímu dění	seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	všimnout si změn a dění v nejbližším okolí uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc) poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	<p>dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair</p> <p>adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody</p> <p>respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.</p> <p>dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla</p> <p>spolupracovat s ostatními</p> <p>přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství</p> <p>respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti</p>
má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat	vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	<p>dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair</p> <p>chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí</p> <p>pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat</p> <p>dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla</p> <p>chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené

6.1.3 Cesta přírodou

Název integrovaného bloku	Cesta přírodou
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Tato cesta je zaměřena na postupné poznávání přírody kolem nás. Děti se v průběhu roku seznamují se změnami v přírodě, tak jak je jednotlivá roční období přinášejí. Poznávají základní ekosystémy vyskytující se v okolí školy (les, louka, pole, zahrada, park, zástavba, ...) Děti objevují rozmanitost nejen rostlinného a živočišného světa přírody kolem nás. Učí se pečovat o životní prostředí v rámci mateřské školy a její zahrady.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	<ul style="list-style-type: none"> • o změnách v přírodě • o ročních obdobích • o počasí • o krajině • o lese, louce, poli • o živočiších • o rostlinách • o životním prostředí, jeho vytváření a ochraně • o vodě • o pěstování

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů	posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	prožívat radost ze zvládnutého a poznaného nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	<p>vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim</p> <p>zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)</p> <p>záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost</p> <p>vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího)</p> <p>vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)</p>
<p>má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije</p>	<p>vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí</p> <p>seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije</p> <p>vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém</p>	<p>vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)</p> <p>osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi</p> <p>těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním</p> <p>mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách	praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
	seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	všimnout si změn a dění v nejbližším okolí zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky) ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování rozhodovat o svých činnostech uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“ přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit
se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům	vytváření pozitivního vztahu k intelektuální činností a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení	přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení
	rozvoj kooperativních dovedností	spolupracovat s ostatními

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
<p>se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim</p>	<p>rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané</p>	<p>chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí</p> <p>vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)</p> <p>pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat</p> <p>vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)</p> <p>respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.</p> <p>dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla</p> <p>spolupracovat s ostatními</p> <p>chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené</p> <p>přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství</p> <p>respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti</p>
<p>dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky,</p>	<p>vytváření základů pro práci s informacemi</p>	<p>projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)		rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit	rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám	pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit příroduv okolí, živé tvory apod.) rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškodit, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně
	rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách	být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
	pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškodit a ničit	pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit příroduv okolí, živé tvory apod.)
		rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškodit, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně
dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)	vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu	mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy zachovávat správné držení těla
	vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat	vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
	ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		<p>chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)</p> <p>uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)</p> <p>chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)</p> <p>bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.</p> <p>vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.</p> <p>mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)</p>
	<p>osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí</p>	<p>chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)</p> <p>rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě	<p>rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých</p> <p>pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem</p> <p>zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)</p>
	osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy	<p>mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí</p> <p>všimnout si změn a dění v nejbližším okolí</p> <p>orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)</p> <p>poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno</p>
	rozvoj fyzické i psychické zdatnosti	<p>zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)</p> <p>ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem</p> <p>koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
	rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí	ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
		ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
		vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
		zachovávat správné držení těla

6.1.4 Cesta do pohádky

Název integrovaného bloku	Cesta do pohádky
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Tato cesta vede do světa pohádek a příběhů. Ty dětem pomáhají pochopit svět kolem nás. Skrze pohádky se děti seznamují s hodnotami společnosti a získávají mravní povědomí. Cesta do světa pohádek je také cestou za poznáváním krásy a rozvoje představivosti a fantazie. Děti poznávají svět literárního a dramatického umění, rozvíjejí své estetické vnímání. V IB se děti setkávají s knihou, jakožto nositelem příběhu. Učí se ji používat a pečovat o ni. Rozličné pohádky a příběhy přinášejí dětem zábavu i poučení. Pomáhají jim naučit se správně reagovat a chovat v běžném životě i krizových situacích.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	<ul style="list-style-type: none"> o knihách

Název integrovaného bloku	Cesta do pohádky
	<ul style="list-style-type: none"> • o pohádkách a příbězích • o mravním vnímání • o hodnotách společnosti • o kráse • o komunikativních dovednostech • o představivosti a fantazii • o kultuře • o umění

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
<p>ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog</p>	<p>rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních</p>	<p>vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)</p> <p>přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství</p> <p>vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)</p>
	<p>rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu</p>	<p>porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých</p> <p>odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná</p> <p>porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad</p> <p>popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)</p> <p>učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)</p> <p>formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat</p> <p>porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		<p>domluvit se slovy i gesty, improvizovat</p> <p>vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)</p> <p>vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách</p> <p>správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči</p> <p>přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství</p> <p>učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)</p> <p>formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat</p>
<p>uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení</p>	<p>rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)</p> <p>rozvoj společenského i estetického vkusu</p> <p>rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám</p>	<p>vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)</p> <p>pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat</p> <p>těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním</p> <p>pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit příroduv okolí, živé tvory apod.)</p> <p>všímat si změn a dění v nejbližším okolí</p> <p>osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
	rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání	dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair
	chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí	respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
	respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti	chápat slovní vtíp a humor
	rozvoj fyzické i psychické zdatnosti	navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
	přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky	koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
	zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)	rozvoj a užívání všech smyslů
	vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího)	vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	uvědomění si vlastního těla	<p>předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chuť, vnímat hmatem apod.)</p> <p>rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých</p> <p>pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem</p> <p>ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)</p> <p>ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem</p> <p>vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu</p> <p>zachovávat správné držení těla</p>
řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého	získání relativní citové samostatnosti	<p>orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)</p> <p>ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování</p> <p>odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory</p>
		spolupracovat s ostatními

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky	osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem	přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky) rozhodovat o svých činnostech
řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření) rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému	vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus) zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.) vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“ utvořit jednoduchý rým naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	(pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	<p>přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit</p> <p>utvořit jednoduchý rým</p> <p>sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech</p>
<p>projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost</p>	<p>vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách</p> <p>vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)</p>	<p>utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)</p> <p>pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat</p> <p>uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)</p> <p>chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé</p> <p>vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)</p> <p>chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené</p> <p>uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor,</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá	rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevit se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny	dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	spolupracovat s ostatními
	poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí	orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí) adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní		poznat napsané své jméno poznat některá písmena a číslice, popř. slova

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)	rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
	osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon
		poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
		sledovat a vyprávět příběh, pohádku
rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit	vytváření pozitivního vztahu k intelektuálnímu činnosti a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení	vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení
	posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)
		prožívat radost ze zvládnutého a poznaného přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit	rozvoj schopnosti sebeovládání	vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí) chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		<p>ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování</p> <p>záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost</p>
<p>se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout</p>	<p>ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými</p>	<p>uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)</p> <p>uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)</p> <p>chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)</p> <p>bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.</p> <p>uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí</p> <p>vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)
chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nezájem, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky	vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevit	vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
		mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
		poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
	osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy	uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)
		zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.) mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	<p>pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit</p>	<p>rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně</p> <p>mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí</p> <p>být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem</p>

6.2 Popis zpracování třídního vzdělávacího programu

Každá třída naší mateřské školy si tvoří vlastní Třídní vzdělávací program, který navazuje na náš Školní vzdělávací program.

Doporučený obsah Třídních vzdělávacích programů:

Charakteristika dětské skupiny

- věkové složení skupiny
- počet chlapců a dívek
- všeobecně rozvojová úroveň
- zda jsou děti nové nebo již do mateřské školy chodily
- děti se zdravotním postižením
- etnické složení
- děti ze znevýhodněného sociokulturního prostředí
- talentované děti, o kterých již víme z předešlého školního roku

děti s odkladem školní docházky

Charakteristika třídních podmínek pro vzdělávání (vychází z podmínek daných ŠVP), zásady a pravidla ve třídě.

Obsahová vzdělávací nabídka Třídního vzdělávacího programu

Přehled tematických celků ze ŠVP s postupně rozpracovávanými tematickými částmi, které respektují potřebu dítěte – osvojit si poznatky a dovednosti v reálných souvislostech a umožňují vidět smysl toho, čemu se učí a učí se jen tomu, co si mohou vyzkoušet a následně použít a uplatnit v životní praxi i v dalším učení.

Přesný časový plán není třeba zpracovávat, tematická část je probírána pružně až do vyčerpání vzdělávacích možností, do ukončení příležitostí apod. Naplánované a nabízené činnosti jsou voleny tak, aby více, či méně obsahovaly všechny vzdělávací oblasti dané RVP PV, aby byly schopné rozvíjet praktické a intelektové schopnosti dítěte, prohlubovat poznání, obohacovat praktickou zkušenost a její praktickou využitelnost.

Vytvářet tematické části na sebe věcně a logicky navazující, doplňující se s možností dále prohlubovat již získané znalosti, schopnosti, dovednosti. Učit dítě vidět věci z různých úhlů, a tak přispívat k tvorbě globálního a reálného pohledu dítěte na svět.

Vlastní hodnocení – evaluace – co, kdy, jak sledovat, čeho si všimnout, co vyhodnocovat, během práce vnímáme naše vlastní hodnocení volených činností a metod, co se dítě naučilo – dovednosti, znalosti, co se povedlo a co ne a proč – rizikový faktor hodnocení týkající se celého kolektivu.

Návod pro sestavování tematických částí:

- Při plánování si klademe 3 základní otázky:
  1. co – hledání námětů, témat, názvů celku
  2. proč – hledání cílů, které vybíráme z tematických celků daných Školním vzdělávacím programem
  3. jak – hledání vhodných činností a příležitostí, které by vedly k naplnění výše uvedených otázek

- Doporučení – překontrolovat očekávané výstupy, zda je naše rozpracovaná část integrovaným blokem, při této kontrole můžeme najít další inspiraci pro doplnění cílů nebo obsahu.
- Doporučení – překontrolovat směr ke klíčovým kompetencím.
- Vycházíme od dítěte, centrem našeho pedagogického působení je dítě.

Výstupy, kompetence, cíle apod. jsou závazné pro pedagoga, ne pro dítě, proto není vhodné vzdělávací nabídku opisovat bez logické a motivační souvislosti, vhodné jsou vlastní formulace s věcnou oporou o vzdělávací obsah Školního vzdělávacího programu (RVP PV).

Tematické části zpracováváme formou otevřených pracovních dokumentů, které vznikají postupně.

Z důvodu jednoduššího proniknutí do systému písemných záznamů jsme zvolili jednotný postup zpracovávání:

- Zvolené téma zakládáme do souboru, kde jsou umístěny:
  - poznámky do záznamových archů
  - návrhy – okopírované nebo vypsané písně, básně, pracovní činnosti, kratší texty
  - případně název knihy – četba na pokračování před poledním odpočinkem
  - návrhy pro centra aktivit vždy na jeden týden, která podpoří práci s tematickými částmi, které budeme zaznamenávat do třídní knihy v odstavci.
- Specifickou se jeví oblast rozvoje tělesných schopností. Myšlenková mapa a didakticky cílené činnosti zaznamenávají hlavní pohybové aktivity k tématu se vztahující. Nám však jde o systematický rozvoj správného držení těla, lokomočních a manipulačních dovedností, o koordinaci pohybu a orientaci v prostoru při různých polohách těla, o rozvoj jednotlivých svalových partií – o jejich protažení a posílení.
- Pohybový rozvoj písemně plánujeme v podobě drobných pohybových aktivit a rozvíček, které zařazujeme každodenně. Zásadou je, že zmíněné aktivity budou pro děti zábavné a nenásilnou formou zařazované ve vhodné době před jídlem nebo alespoň ½ hodiny po jídle.

6.3 Dílčí projekty a programy

Plavání předškoláků, pravidelné návštěvy městské knihovny - vzdělávací programy, Malá technická univerzita, sportovní dny s FC Viktoria Plzeň, Pohyb 1P - testování pohybové zdatnosti předškoláků, Logopedický screening, Bezpečně v dopravě - besedy s městskou policií, dopravní výchova na dopravním hřišti 33. ZŠ v Plzni, Předškoláci v pohybu - pravidelný rozvoj pohybu předškolních dětí, účast na EKO programech - lesy ČR

7 Systém evaluace

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
Koncepce a rámec školy	Důraz klademe na jasná pravidla a mechanismy, které umožňují efektivní řízení a organizaci školy a zajišťují její rozvoj. Pro děti a jejich efektivní vzdělávání a osobnostní rozvoj je škola bezpečným příjemným a vstřícným místem. Školní vzdělávací program mateřské školy je v souladu s aktuálně platným Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání a všemi dalšími závaznými právními předpisy. Vedení mateřské školy systematicky zvyšuje kvalitu mateřské školy, předkládá jasně formulovanou realistickou vizi a strategii rozvoje, koncepci i formulaci cílů mateřské školy srozumitelných pro pedagogy a rodiče, konstruktivně spolupracuje se zřizovatelem i dalšími partnery a aktivně se zapojuje do života města. Vysoké kvality vzdělávání se snažíme dosáhnout i budováním a upevňováním důvěry či konstruktivních vztahů se zákonnými zástupci dětí. Škola je pro děti místem bezpečným, otevřeným a vstřícným k potřebám dětí, rodičům i pedagogům.	Rozbor dokumentace školy, rozhovory s pedagogy, rozhovory s rodiči, hospitace, stručné vyhodnocování naplňování cílů Školního vzdělávacího programu, diskuse a rozhovory s pedagogy na pedagogické radě.	Průběžně.	Ředitel školy, zástupci ředitele školy.
Pedagogické vedení školy	Kvalita vzdělávání je determinována zejména aktivitou vedení školy v realizaci opatření a jejich řízení, monitorování, vyhodnocování a následné přijímání účinná opatření. Systém autoevaluace	Rozhovory a diskuze na pedagogických radách, individuální pohovory s jednotlivými pedagogy i se správními zaměstnanci školy,	Průběžně na pedagogických radách, individuálně	Ředitel. Zástupci ředitele.

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
	školy je promyšlený a vytváří podmínky pro zkvalitňování vzdělávání každého dítěte. Důležitou součástí pedagogického vedení je vytváření zdravého školního klimatu, péče o vztahy mezi pedagogy, dětmi, rodiči, vzájemnou spolupráci všech aktérů. Dbáme na čistotu a estetickou úpravu prostor školy i okolí, na dobré prosociální vztahy, na dostatek příležitostí pedagogů, dětí i rodičů. Vedení školy pečuje o neustálý profesní rozvoj kvalitního pedagogického sboru, vytváří podmínky pro výměnu zkušeností mezi pedagogy a podporuje začínající pedagogy. Vedení školy ve spolupráci se zřizovatelem zajišťuje materiální podmínky pro vzdělávání. Vedení školy má dlouhodobě realizovatelný plán vlastního pedagogického rozvoje, který má efektivní dopad na řízení školy.	rozhovory s rodiči, inventurní seznamy, webové stránky školy, plán oprav a modernizace MŠ, nadstandartní akce pro děti a rodiče.	dle potřeby. Po realizaci nadstandartní akce. Na konci školního roku ve Vlastním hodnocení školy.	
Kvalita pedagogického sboru	Kvalitní vzdělávání se odehrává v kontaktu dětí s pedagogy. Všichni pedagogové školy splňují zákonem předepsanou odbornou kvalifikaci. Pedagogové svou odbornou kvalifikaci neustále zvyšují, pravidelně se účastní kurzů, seminářů, využívají samostudia, zajímají se o nejnovější trendy ve vzdělávání. Všichni pedagogové školy jsou profesně zdatní, k dětem i rodičům uplatňují v komunikaci respektující a vstřícný přístup, vystupují profesionálně, jsou odpovědní a profesionálně konstruktivní. Pedagogové naší školy aktivně spolupracují, udržují respekt i kolegiální vztahy, dokáží týmově spolupracovat a poskytovat si zpětnou vazbu i podporu.	Portfolia jednotlivých pedagogů - certifikáty o absolvovaných kurzech, kvalifikacích, dalším vzdělávání, záznamy o samostudiu jednotlivých pedagogů, sebehodnocení pedagogů, hospitační záznam, vlastní hodnocení práce	Průběžně.	Ředitel školy, zástupci ředitele, pedagogové,

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
	Pedagogové u dětí podporují rozvoj demokratických hodnot a občanské angažovanosti.			
Vzdělávání	Vzdělávání v naší škole je promyšlené, pedagogové připravují vzdělávací nabídku v souladu s vědomostními, dovednostními i postojovými cíli, definovanými ve Školním vzdělávacím programu. Pedagogové volí vhodné metody, strategie pro individualizované vzdělávání i jejich organizaci, podporují objevování, experimentování i tvořivost každého dítěte. Pedagogové systematicky provádějí pedagogickou diagnostiku, zaznamenávají pokrok jednotlivých dětí a při plánování a realizaci vzdělávání zohledňují individuální potřeby dětí. Pedagogové nabízejí dětem aktivity posilující jejich sebepojetí a sebevědomí. Děti podporují v očekávání dobrých výsledků jejich činnosti, pomáhají dětem vytvářet pozitivní vztahy, učit se respektovat druhé, spolupracovat, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy.	Třídní vzdělávací programy jednotlivých tříd, evaluace po dokončení integrovaných bloků, pedagogická diagnostika dětí, plánování jednotlivých pedagogů	Průběžně.	Ředitel školy, zástupci ředitele, jednotliví pedagogové.
Vzdělávací výsledky	Cílem školy v oblasti autoevaluace je pravidelně hodnotit, zda jsou absolventi vybaveni takovými znalostmi, vědomostmi a kompetencemi, které zajistí jejich úspěšnost v dalším vzdělávání i životě. Škola zajišťuje, aby vzdělávací výsledky dětí odpovídaly požadavkům realizovaných ŠVP a dostatečnou motivaci dětí k dosahování co nejlepších výsledků vzdělávání. Škola soustavně	Evaluace po dokončení integrovaných bloků, týdenní evaluace, pedagogická diagnostika dětí, plánování jednotlivých pedagogů.	Průběžně - dle potřeby.	Ředitel školy, zástupci ředitele, pedagogové.

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
	<p>získává a vyhodnocuje objektivní informace o posunech výsledků každého dítěte ve všech vzdělávacích oblastech a reaguje na ně vhodnými pedagogickými opatřeními, vedoucími ke zlepšení vzdělávacích výsledků dětí, která využívá i při tvorbě IVP nebo PLPP. Účinnost těchto opatření pravidelně vyhodnocujeme na všech úrovních řízení pedagogického procesu. Pedagogové systematicky vyhodnocují, zda celkové vzdělávací výsledky odpovídají očekávaným výstupům RVP PV. Mateřská škola sleduje a vyhodnocuje úspěšnost dětí v průběhu i při ukončování předškolního vzdělávání a aktivně s výsledky pracuje v zájmu zkvalitnění vzdělávání.</p>			
<p>Podpora dětí při vzdělávání (rovné příležitosti)</p>	<p>Škola zajišťuje každému dítěti i jeho rodině rovné příležitosti ke vzdělávání bez ohledu na jeho pohlaví, věk, etnickou příslušnost, kulturu, rodný jazyk, náboženství, rodinné zázemí, ekonomický status nebo potřebu podpůrných opatření. Škola zajišťuje všem podporu, vstřícné a přátelské prostředí, ve všech třídách poskytuje vzdělávání ve srovnatelné kvalitě, vlastní strategii práce s dětmi s podpůrnými opatřeními, kterým poskytuje účinnou podporu, a pravidelně vyhodnocuje její účinnost a případě potřeby škola zve k procesu hodnocení a plánování vzdělávání další kolegy a odborníky. Pozornost věnujeme osobnostnímu rozvoji dětí. U dětí rozvíjíme otevřenost, toleranci a respekt vůči jinakosti - vytváříme rovné příležitosti pro</p>	<p>Pedagogická diagnostika, PLPP, IVP</p>	<p>Průběžně</p>	<p>Ředitel, zástupci ředitele, pedagogové</p>

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
	<p>všechny děti tak, aby žádné dítě nebylo vyčleněno z kolektivu. Přizpůsobujeme prostředí tříd a učební aktivity tak, aby se na nich mohly podílet i děti s podpůrnými opatřeními. Škola se zaměřuje na vzájemné poznávání a posilování sociálních a personálních dovedností.</p>			